

Česká republika

Česká školní inspekce

Zlínský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Rajnochovice, okres Kroměříž

Adresa: Rajnochovice 188, 768 71 Rajnochovice

Identifikátor školy: 600 118 665

Termín konání orientační inspekce: 4. - 6. prosinec 2002

Čj.:	152 307/02-5049
Signatura:	oo2cw117

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola, Rajnochovice, okres Kroměříž je úplnou základní školou. Zřizovací listina je datována 30. 9. 2002 s čj. 692/2002. Škola byla naposledy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení zařazena k 1. 1. 2000 dle Rozhodnutí s čj. 46/99-Ss. Škola není dosud právním subjektem. Zřizovatelem je Obec Rajnochovice .

V tomto školním roce je v 8 třídách všech devíti ročníků vyučováno podle schváleného vzdělávacího programu Základní škola 135 žáků. Do jedné třídy jsou spojeni žáci 1. a 2. ročníku. Výuka kontrolovaného českého jazyka probíhá odděleně.

Součástí školy je školní družina s kapacitou 40 žáků a školní jídelna s kapacitou 300 jídel. Rada školy byla zřízena 1. 10. 1995, má 9 členů.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy v českém jazyce vzhledem ke schválenému učebnímu dokumentu
- materiálně technických podmínek vzdělávání a výchovy v českém jazyce vzhledem ke schválenému učebnímu dokumentu
- průběhu a výsledků vzdělávání v českém jazyce vzhledem ke schválenému učebnímu dokumentu

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÉMU UČEBNÍMU DOKUMENTU

Výukou českého jazyky, kromě III. a IV. třídy, byly na prvním stupni pověřeny učitelky, které mají vysokoškolské vzdělání pedagogické i odborné. Na druhém stupni učí tento předmět pedagog s předepsanou aprobovaností. Dosažené vzdělání nemělo v žádném případě vliv na kvalitu jejich práce. V minulém období byli vyučující proškoleni v problematice mluvního projevu, literární výchovy a v úkolech spojených s přijímacími zkouškami. Zájem učitelů o další vzdělávání často převyšuje možnosti školy (organizační zabezpečení výuky, finanční zajištění).

Koordinací a vedením výuky českého jazyka je na prvním stupni pověřeno metodické sdružení, druhý stupeň je v zodpovědnosti jediného vyučujícího. Vzhledem k velikosti školy dochází k předávání zkušeností i nových forem práce při každodenních rozhovorech. O péči o další odborný růst svědčí i zápisy z pedagogických rad a jednání metodického sdružení. Kontrolu plnění osnov provádí ředitel školy při své hospitační činnosti i schvalováním tematických časových plánů. O svých poznatcích v zobecnělé podobě informuje pedagogickou radu.

Organizační struktura školy je jednoduchá a funkční, z metodických orgánů je zřízeno pouze metodické sdružení prvního stupně. Kompetence pracovníků pověřených některými úkoly v oblasti výchovy a vzdělání jsou stanoveny písemně. Školní řád je koncipován v souladu s právními normami. Organizace každé činnosti školy je plánována a připravena i se zadáním data a zodpovědného pracovníka. Vnitřní informační systém zajišťuje plynulý tok informací mezi všemi zúčastněnými. Veřejnosti je každoročně určena výroční zpráva o činnosti školy. Informace zákonným zástupcům jsou poskytovány obvyklou cestou (žakovské knížky, třídní

schůzky atp.). Spolupráce se zřizovatelem je na dobré úrovni. Spolupráce s krajskými představiteli školství se teprve rozbíhá. Při škole pracuje od r. 1995 Rada školy.

Personální podmínky výuky českého jazyka podporují učení žáků, jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÉMU UČEBNÍMU DOKUMENTU

Prostředí školy se od minulé kontroly výrazněji nezměnilo. Zřizovatel postupně investuje zejména do potřebných rekonstrukčních prací (sociální zařízení, osvětlení).

Výuka českého jazyka probíhá v kmenových třídách. Na prvním stupni jsou vybaveny novými lavicemi a židlemi pro žáky, školní nábytek ostatních tříd dosluhuje. Pro výuku tohoto předmětu mohou učitelé využít i počítačové a internetové učebny, chybí však nabídka příslušných výukových programů. Speciální místnosti mají i žakovské knihovny pro oba stupně. Jejich knihovní fond je již ve své většině zastaralý.

Uvážlivě jsou vybírány učebnice a další učební texty. Klasická didaktická technika je k dispozici v dostatečné míře. Pomůcky pro první stupeň jsou uloženy v příručním skladišti, pro druhý ve specializovaném kabinetě.

Využití pomůcek i didaktické techniky je ředitelem školy sledováno při hospitační činnosti i při pozorování každodenního života školy.

Materiální technické zázemí školy je celkově na velmi dobré úrovni a umožňuje realizaci zvoleného vzdělávacího programu.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE (

Realizace vzdělávacích programů

Škola realizuje v tomto školním roce vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2 v souladu s platnými zákonnými normami.

Jemu odpovídají i týdenní časové dotace sledovaného předmětu v rozvrhu hodin vydaném pro školní rok 2002/2003. Nebylo zjištěno neplnění osnov výše uvedeného přijatého vzdělávacího programu.

Povinná dokumentace je vedena řádně, ve většině případů zachycuje vypovídajícím způsobem průběh vzdělávání. V třídních knihách mají některé zápisy o probraném učivu příliš obecnou formulaci (např. pouze název tematického celku, nebo název článku v čítance a pod.), ne vždy vypovídají o plnění výukových cílů stanovených osnovami. Drobné nedostatky v třídních výkazech a katalogových listech žáků platných pro tento školní rok byly v době inspekce průběžně odstraněny.

Ředitel školy v tomto školním roce nejmenoval svého zástupce. Důvodem byla výše finančních prostředků určených na mzdy pedagogů. Preferoval tedy na úkor zvýšení množství své práce kvalitní zabezpečení výuky žáků. Při své kontrolní činnosti pravidelně a v dostatečné míře hospituje u jednotlivých pedagogů. Závěry s nimi projednává. Zajímá se o výsledky práce zjištěné běžnými sebeevaluačními nástroji. Poznatky z této jeho činnosti jsou prokazatelně

projednávány při jednáních pedagogické rady se jmenovitým výčtem nejčastěji se opakujících negativ.

Výuka v českém jazyce je v souladu s učebním plánem a osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Způsob kontroly plnění osnov ve sledovaném předmětu je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce

V tomto předmětu byly hospitovány vyučovací hodiny ve všech třídách i ročnících a je hodnocena práce všech vyučujících. Na její kvalitu nemělo vliv odborné a pedagogické vzdělání učitelů, ale spíše ji kladně ovlivnily jejich metodické zkušenosti a osobnostní předpoklady.

Většina práce žáků na prvním stupni nepostrádala vhodnou motivaci, na druhém jim byly pouze sdělovány úkoly, které je třeba splnit. Všichni pedagogové důsledně pracovali se zpětnou vazbou, hodnotili i posun ve výkonu u jednotlivých žáků.

Příprava na jednotlivé vyučovací hodiny byla založena na časových tematických plánech. Ty vycházejí z díkce osnov přijatého vzdělávacího programu, pouze v literární složce jsou již od V. třídy velmi výrazně zaměřeny na seznamování žáků s literární historií, životopisy autorů a základními poučkami o literární teorii. To se projevuje i v přímé práci s žáky, výrazně méně učitelé těchto vyšších ročníků pracovali přímo s textem, výchovným apelem literárních děl a estetickým prožitkem žáků.

Na prvním stupni, zejména v nižších ročnících byly ve shodě s věkem žáků voleny pestré a často se střídající formy činností, na druhém stupni převažovala frontální práce, často bez ohledu na žákovu pasivitu. Jen málo byla zadávána samostatná práce, skupinová nebyla ve vyšších ročnících zařazena vůbec. Někdy byly využívány aktivizující pomůcky, jindy se pozornost žáků udržovala vhodně volenými problémovými otázkami a jemným humorem. Učivo bylo přiměřeně procvičováno a utvrzováno.

Práce ve třídách prvního stupně byla podpořena nástěnnými tabulemi a dalšími dvojrozměrnými pomůckami, které si vyučující samy vyrábějí. V hodinách byly využity i obrázky a ilustrace, další ukázky knih a textů, často pěkná příprava na klasické i magnetické tabuli. Nikdy nebyla využita didaktická technika. Na druhém stupni byly využívány pouze dvojrozměrné nástěnné přehledy aktuálního učiva a obrázky spisovatelů. Tempo výuky zohledňovalo věk žáků, učitelé svým přístupem vytvářeli klidnou pracovní atmosféru.

Sledovaná výuka českého jazyka je hodnocena zejména vzhledem ke kvalitnější práci na prvním stupni jako velmi dobrá.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Ve sledovaném předmětu užívají vyučující běžných evaluačních nástrojů. Dosaženou úroveň neporovnávají s tou, které dosáhli žáci v předchozích letech ani s výsledky žáků jiné školy.

Škola nepoužívá komerčních testů. Pouze se zajímá o práci svých žáků po nástupu na vyšší stupně škol. Dosažená úroveň práce na druhém stupni je zjišťována zejména formou čtvrtletních prověrek a diktátů. Takto získané informace jsou analyzovány a jsou vyhodnoceny jevy, v nichž žáci nejvíce chybují.

Systematické využívání sebeevaluace bylo pozorováno spíše na druhém stupni (s výše popsánymi rezervami). Vedení školy analýzu výchovně vzdělávací práce vyžaduje, dosud ale

není zpracován systém dovolující srovnání dosažených výsledků v průběhu na sebe navazujících ročníků, nebo v rámci srovnatelných škol.

Průběh vzdělávání a výchovy je pozitivně ovlivněn jedním z postulátů, který si pro svou práci ředitel školy stanovil - příznivým klimatem. Škola však dosud systematicky nepracuje na sebeevaluaci.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Poslední platné Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2000 s čj. 46/99-Ss je v souladu s novou Zřizovací listinou ze dne 30. 9. 2002 s čj. 692/2002.

V Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s čj. 46/99-Ss je v názvu školy za slovy Základní škola mylně uvedena čárka.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Výroční zpráva o činnosti školy, ZŠ Rajnochovice, okr. Kroměříž za školní rok 2001/2002
2. Podkladová inspekční dokumentace vyplněná ředitelem kontrolované školy
3. Rozvrh hodin platný pro sledovanou školu ve školní roce 2002/2003
4. Inspekční zprávy se signaturami bo2cs106 a ao2cr102
5. Zřizovací listina školy ze dne 30. 9. 2002 s čj. 692/2002 platná od 1. 1. 2003
6. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s čj. 46/99-Ss, vydáno ŠÚ Kroměříž s účinností od 1. 9. 2000
7. Tematické plány pro výuku českého jazyka v ZŠ Rajnochovice, okr. Kroměříž
8. Třídní výkazy a katalogové listy žáků, platné pro tento školní rok v ZŠ Rajnochovice, okr. Kroměříž
9. Třídní knihy platné pro školní roky 2001/2002 a 2002/2003 v ZŠ Rajnochovice, okr. Kroměříž
10. Žádost o udělení výjimky z počtu žáků v ZŠ Rajnochovice, okr. Kroměříž, adresováno MŠMT, datováno 23. 10. 2002 bez čj. Obce Rajnochovice
11. Plán výchovně vzdělávací práce 2002/2003 pro ZŠ Rajnochovice, okr. Kroměříž
12. Koncepce dalšího rozvoje školy, bez data i čj., materiál ředitele školy
13. Zápisy z pedagogických rad ZŠ Rajnochovice, okr. Kroměříž
14. Hospitační záznamy ředitele ZŠ Rajnochovice, okr. Kroměříž
15. Zápisy z jednání metodického sdružení ZŠ Rajnochovice, okr. Kroměříž
16. Minimální preventivní program ZŠ ZŠ Rajnochovice, okr. Kroměříž
17. Zápisy z pracovních porad ZŠ Rajnochovice, okr. Kroměříž pro rok 2002/2003
18. Výkaz V - 3-01 z 30. 9. 2002 pro v ZŠ Rajnochovice, okr. Kroměříž
19. Řád školy z 2. 9. 2002 ZŠ Rajnochovice, okr. Kroměříž
20. Rozhodnutí ředitele ZŠ Rajnochovice, okr. Kroměříž
21. Hospitační záznamy inspektorky

22. Ředitelem vyplněná podkladová dokumentace ČŠI
23. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků vyučujících český jazyk v ZŠ Rajnochovice, okr. Kroměříž
24. Čtvrtletní písemné práce z českého jazyka na druhém stupni, se závěry pedagoga
25. Výjimka MŠMT z délky přestávek z 13. 4. 1999 s čj. 18 703/99-22
26. Pracovní náplň třídního učitele v ZŠ Rajnochovice, okr. Kroměříž
27. Pracovní náplň pracovníků pověřených funkcí v ZŠ Rajnochovice, okr. Kroměříž

ZÁVĚR

Personální podmínky vycházejí z nabídky pracovního trhu v oblasti základního školství v takto umístěné škole. Vedení učitelů po stránce odborné i pedagogické využívá jak z možností vzájemných konzultací pracovníků školy, tak i teoretických poznatků získávaných dalším vzděláváním. Výuka se opírá o dlouholeté zkušenosti některých pedagogů a o pracovní entuziasmus jiných. Z tohoto pohledu je personální zabezpečení výuky českého jazyka hodnoceno jako velmi dobré.

Škola je situována ve středu obce. Její budovy vznikly ve dvou stavebních etapách. Materiální vybavení školy je dlouholetým užíváním již v mnohém opotřebeno. Dosluhuje žákovský nábytek i osvětlení tříd. Nejpozitivněji je možno hodnotit postupné vybavování počítačovou technikou a zajištění přístupu žáků k ní i mimo vyučování.

Struktura i koncepce organizace práce školy je většinou funkční a poskytuje řediteli školy dostatečnou zpětnou vazbu o plnění osnov přijatého vzdělávacího programu i o prezentaci výsledků školy. Zkušenost a dlouholetá praxe většiny pedagogů se projevila v kvalitě převážné části přímo sledované výuky. Metodicky byla práce s žáky zejména na druhém stupni postavena na frontálním vyučování, často byly užívány tradiční postupy. Žáci jsou k činnostem většinou vhodně motivováni, jejich výkony jsou hodnoceny.

Chování při výuce i mimo školu bylo vzorné, což svědčí o dobré výchovné práci školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka **Titul, jméno a příjmení**

Podpis

Mgr. Pavla Koupilová

Pavla Koupilová, v. r.

V Kroměříži dne: 18. prosince 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. 12. 2002

Razítko

Podpis

Vladimír Konečný, ředitel školy

Vladimír Konečný, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Odbor školství, mládeže a sportu KÚ Zlínského kraje, Tř. T. Bati 3792, 762 69 Zlín	6. 1. 2003	152-7/03-5049
Obec Rajnochovice, 768 71 Rajnochovice 144	6. 1. 2003	152-8/03-5049
Rada školy: při ZŠ Rajnochovice, zastoupená předsedkyní p. Zuzanou Javorskou, 768 71 Rajnochovice 69	6. 1. 2003	152-9/03-5049

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
6. 1. 2003	-	Připomínky nebyly podány.